[2018] 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 368

ਦਸ਼ਰਥ @ ਜੋਲੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ

ਬਨਾਮ

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ

(2018 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 197-198)

23 ਜਨਵਰੀ, 2018

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 – ਐੱਸ.302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਐੱਸ.149 – ਕਤਲ – ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਅਸੈਂਬਲੀ - ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਦੋ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਅਸੈਂਬਲੀ, ਆਮ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਦਾ ਕਤਲ ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ 19 ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ - ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਯੂ. 302 ਐੱਸ. 149 ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕੈਦ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤ: ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-19 ਦੇ ਸਬੂਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ, ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ, ਜਿਸਦਾ ਸਬੂਤ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ – ਵਿਚਾਰ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ ਹਮਲਾਵਰ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ - ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਈ ਘਾਤਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੇਸ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸੱਟ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੱਟਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਸਧਾਰਨ ਸਨ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਤਰਕ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਸਬੂਤ।

ਤਖਾਜੀ ਹੀਰਾਜੀ ਬਨਾਮ ਠਾਕੋਰ ਕੁਬੇਰਸਿੰਗ ਚਮਨਸਿੰਘ (2001) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 145 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(2001) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 145 ਨੇ ਪੈਰਾ 9 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਦਸ਼ਰਥ @ ਜੋਲੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦੀ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ 2018 ਦਾ ਨੰਬਰ 197-198.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 13.05.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2009 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 598 ਅਤੇ 599 ਵਿੱਚ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਗੀਤਾ ਕੁਮਾਰ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੰਸੁਰੀ ਸਵਰਾਜ, ਅਤੁਲ ਝਾਅ, ਸੰਦੀਪ ਝਾਅ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.ਵੱਲੋਂ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਆਰ. ਬਾਨੂਮਥੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਮਿਤੀ 13.05.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 598 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ-99/2009 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ.

3. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, 03.08.2008 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 1.30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-19-ਬਿਰਚਰਾਮ ਇੱਕ ਭੋਜਰਾਮ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ (ਛਟੀ) ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ ਦੇ ਜਨਮ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ। ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋ ਭੋਜਰਾਮ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ -19 ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ -19 ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਸ਼ਰਥ @ ਜੋਲੋ ਜੋ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਇੱਕ ਫੋਡੋਲ @ ਦੁਰਯੋਧਨ (ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਜੋ ਸੀ ਉਸ ਕੋਲ ਬੈਟਲੈਕਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਗਰੂ (ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਦੜੀ ਫੜੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਡੰਡੇ ਸਨ, ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-19 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ -14- ਚੁੰਬਈ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-17-ਗਾਇਤਰੀ ਬਾਈ ਜੋ ਮੌਕੇ ਵੱਲ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਘਟਨਾ 'ਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਛੀਦੀਲਾਲ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵੱਲ ਵੀ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਪੀ ਡਬਲਯੂ -19 ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ; ਪਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-19 ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਛਡਿਲਾਲ । ਫੋਡੋਲ @ ਦੁਰਯੋਧਨ (ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦਾ ਸਿਰ ਕੁਚਲਿਆ ਬੈਟਲੈਕਸੇ ਦੇ ਧੁੰਦਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਛੇਦੀਲਾਲ. ਉਸੇ ਵੇਲੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੂਰੂ @ਪਰਮਾਨੰਦ, ਮ੍ਰਿਤਕ

ਬਬਲੂ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ -20-ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ - 21-ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਵੀ ਇਕ-ਇਕ ਕਰਕੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਛੇਦੀਲਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਿਆ, ਬਬਲੂ ਅਤੇ ਭੂਰੂ @ ਪਰਮਾਨੰਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ -19-ਬਿਰਿਚਰਾਮ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-20-ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ।

4. ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਸ਼ਰਥ @ ਜੋਲੋ ਤੋਂ ਬੈਟਲੈਕਸ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ; ਜਗਰੂ @ ਮੋਹਨਲਾਲ ਕੋਲੋਂ ਕੁਡਾਰੀ ਬਰਾਮਦ; ਤੋਂ ਡੰਡੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮੀ। ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਹਨ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਦੀ ਰਸਾਇਣਕ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ (ਐੱਫ ਐੱਸ ਐੱਲ) ਐੱਫਐੱਸਐੱਲ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਕੱਪੜਿਆਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ (ਐਕਸ. ਪੀ.-71)। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ.

5. ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ 22 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਡੀ ਡਬਲਯੂ -1- ਡਾ. ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੇਦੀਲਾਲ, ਬਬਲੂ ਅਤੇ ਭੂਰੂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਿਰੀਚਰਾਮ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ। ਸਾਰੇ ਅੱਠ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 149 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

6. ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮ ਫੋਡੋਲ @ ਦੁਰਯੋਧਨ ਅਤੇ ਮੋਹਲ ਲਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ (ਦਸ਼ਰਥ @ ਜੋਲੋ, ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮੀ) ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਜ਼. ਦੁਜਮਤਿ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤ੍ਰਿਵੇਣੀ ਬਾਈ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

7. ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-19 ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਸ਼ਰਥ @ ਜੋਲੋ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ, ਬੈਟਲੈਕਸੀ ਫੜੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਗਰੂ ਨੇ ਕੁਡਾਰੀ ਫੜੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੀ ਸਨ ਲਾਠੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਵੇਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ

ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ- ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। 19, ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਜਿਸਦਾ ਸਬੂਤ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਪੈਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੀ ਡਬਲਯੂ -19 ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜੋ ਸੀ ਪੀ ਡਬਲਯੂ -14 (ਚੁੰਬਈ) ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਸਨ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਤੱਥ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਗਰੂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਛੇਦੀਲਾਲ, ਬਬਲੂ ਅਤੇ ਭੂਰੂ @ ਪਰਮਾਨੰਦ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਪਰੀ ਸੀ - ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ ਹਮਲਾਵਰ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰ ਕੌਣ ਸਨ, - ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਖਮੀ ਬਿਰੀਚਰਾਮ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-19) ਭੋਜਰਾਮ ਦੇ ਘਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ ਦੇ ਜਨਮ (ਛੱਤੀ) ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਭੋਜਰਾਮ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਰੀਚਰਾਮ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-19) ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਬਿਰਿਚਰਾਮ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-19) ਭੋਜਰਾਮ ਦੇ ਘਰ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਸਿਰਫ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਕੁਹਾੜੀ ਅਤੇ ਡੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ ਹਮਲਾਵਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ।

9. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਸੱਟ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਿਆਖਿਆ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ: (i) ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ; ਅਤੇ (ii) ਕਿ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ...[ਦੇਖੋ ਤਖਾਜੀ ਹੀਰਾਜੀ ਬਨਾਮ ਠਾਕੋਰ ਕੁਬਰਸਿੰਗ ਚਮਨਸਿੰਗ, (2001) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1454]

10. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ 'ਸਧਾਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ' ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

11. ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਤਰਕ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 149 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ। ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ/ ਦੋਸ਼ੀ। ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ